

24 Αυγούστου 1572

Η νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου

Οι οπαδοί της θρησκευτικής μεταρρύθμισης πλήθαιναν όλο πιο πολύ κατά τον ΙΣΤ΄ αιώνα. Ο ανταγωνισμός ανάμεσα στους διαμαρτυρόμενους και τους δογματικούς καθολικούς έφτανε τα όρια του φανατισμού. Στη Γαλλία, οι εστεμμένοι, από το 1559, πολεμούσαν τη μεταρρύθμιση που εκφραζόταν από τους ουγενότους, επειδή ο δογματικός καθολικισμός τους επέτρεπε να κρατούν γερά στα χέρια τους την εξουσία. Ο εμφύλιος πόλεμος ήταν αιματηρός καθώς οι καθολικοί είχαν την υποστήριξη της Ισπανίας και οι ουγενότοι της Αγγλίας.

Στα 1560, βασιλιάς έγινε ο Κάρολος Θ΄, μόλις δέκα χρόνων, και την εξουσία ασκούσε η μητέρα του Αικατερίνη των Μεδίκων. Με τρόπο έβλεπε πως, μέσα από τις ακατάπαυστες περιόδους ειρήνης και σφαγών, ξεπρόβαλλαν δυο φοβεροί ανταγωνιστές: Η οικογένεια των ντε Γκιζ, επικεφαλής των καθολικών, και ο μικρός Ερρίκος της Ναβάρας, αρχηγός των ουγενότων με λαμπρό στρατιωτικό ηγέτη τον ναύαρχο Γκασπάρ ντε Κολινί. Όποιος κι αν επικρατούσε, ήταν βέβαιο πως θα προσπαθούσε να την παραμερίσει. Μια λύση υπήρχε μόνο γι' αυτήν: Να σταματήσουν οι αλληλοσφαγές. Το σχέδιό της απλό: Να παντρέψει τον Ερρίκο της Ναβάρας με την πανέμορφη κόρη της, Μαργαρίτα των Μεδίκων. Το έβαλε μπροστά στα 1571, ξεπερνώντας τις λυσσαλέες αντιδράσεις κι από τις δυο πλευρές.

Ο Κολινί έφτασε στην αυλή του Καρόλου κι έγινε φίλος με τον βασιλιά που είχε και μιαν όμορφη ερωμένη από το στρατόπεδο των ουγενότων. Γρήγορα, φάνηκε πως ο νεαρός εστεμμένος άκουγε τις συμβουλές του Κολινί που πρότεινε έναν πόλεμο ο οποίος θα πρόσφερε βοήθεια στις επαναστατημένες, κατά της Ισπανίας, Κάτω Χώρες. Φαινόταν εύκολος, θα πρόσθετε εδάφη στη Γαλλία και, το κυριότερο, θα ανάγκαζε καθολικούς και ουγενότους να συμπολεμήσουν. Όμως, η Αικατερίνη φοβήθηκε. Ένας τέτοιος πόλεμος θα είχε αναγκαστικά τον Κολινί αρχιστράτηγο. Αν κέρδιζε, εύκολα θα μπορούσε να την παραμερίσει.

Με υποχωρήσεις κι από τις δυο μεριές, στις 18 Αυγούστου 1572, έγιναν οι γάμοι του Ερρίκου της Ναβάρρας και της Μαργαρίτας των Μεδίκων. Το Παρίσι ήταν γεμάτο από οπλισμένους ουγενότους που είχαν έρθει να δουν την τελετή αλλά και να προστατεύσουν το νεαρό αρχηγό τους, αν υπήρχε παγίδα. Η Αικατερίνη χρειαζόταν πια να απαλλαγεί από τον Κολινί. Ήρθε σε συνεννόηση με τους ντε Γκιζ.

Στις 22 Αυγούστου, καθώς ο Κολινί περπατούσε στο δρόμο, δυο πυροβολισμοί ρίχτηκαν εναντίον του. Τον τραυμάτισαν αλλά δεν τον σκότωσαν. Ο βασιλιάς έβαλε να τον φρουρούν, έστειλε τον προσωπικό του γιατρό, τον επισκέφτηκε κι υποσχέθηκε να μάθει. Ο Κολινί κάτι του είπε, κρυφά. Η Αικατερίνη πίεζε τον Κάρολο για να μάθει το μυστικό. Με τα πολλά, ο βασιλιάς της το είπε: Ο ναύαρχος τη θεωρούσε αιτία για τη συντριβή της βασιλικής εξουσίας. Η Αικατερίνη ορκίστηκε εκδίκηση.

Την ίδια ώρα, το στρατόπεδο των ουγενότων έβραζε. Ο Ερρίκος της Ναβάρρας επισκέφτηκε τον Κολινί. Οι δυο άνδρες συσκέπτονταν, ενώ οι ανακρίσεις για την απόπειρα έδειχναν τους ντε Γκιζ. Δικό τους το σπίτι, απ' όπου ρίχτηκαν οι πυροβολισμοί, με δικό τους άλογο το έσκασε ο άγνωστος δολοφόνος, σε φρουρό των ντε Γκιζ ανήκε το όπλο. Η Αικατερίνη χρειαζόταν αντιπερισπασμό.

Ο Κάρολος βομβαρδίστηκε από πληροφορίες ότι 30.000 ουγενότοι ετοιμάζαν εξέγερση με στόχο τη ζωή του. Ο Κάρολος αρνιόταν να πάρει μέτρα. Η Αικατερίνη τον έπεισε: Αν νικούσαν οι ουγενότοι, θα τον παραμέριζαν ως καθολικό. Αν νικούσαν οι καθολικοί, θα τον παραμέριζαν ως δειλό. Με τα πολλά, ο Κάρολος είπε: «Τουλάχιστον, μην αφήσετε κανένα ζωντανό που να με κατηγορήσει».

Ξημέρωνε 24 Αυγούστου 1572, γιορτή του Αγίου Βαρθολομαίου, όταν ο ντε Γκιζ και οι στρατιώτες του μπήκαν στο σπίτι του Κολινί και τον σκότωσαν. Ήταν το σύνθημα. Οι καθολικοί άρχισαν να σφάζουν τους ουγενότους, όπου τους πετύχαιναν. Ο ίδιος ο Ερρίκος της Ναβάρρας υποχρεώθηκε να υποσχεθεί πως θα γίνει καθολικός, για να γλιτώσει. Χιλιάδες ουγενότοι σφάχτηκαν τη νύχτα κι οι φόννοι συνεχίστηκαν ως το μεσημέρι. Η είδηση έφτασε και στην επαρχία, όπου νέες σφαγές ακολούθησαν. Οι νεκροί ξεπέρασαν τους 5.000 (άλλες εκτιμήσεις μιλούν για 30.000). Οι σκοτωμοί κόπασαν στις 26 Αυγούστου.

410: Ο Αλάριχος και οι Βησιγότθοι του κυριεύουν και λεηλατούν τη Ρώμη.

1680: Πεθαίνει ο «Ματωμένος συνταγματάρχης» (Τόμας Μπλουντ), Ιρλανδός τυχοδιώκτης που το 1671 είχε κλέψει από τον Πύργο του Λονδίνου τα κοσμήματα του στέμματος. Όταν, αργότερα, τον συνέλαβαν, επέμενε να δει τον βασιλιά Κάρολο Β΄ ο οποίος τον συγχώρεσε.

1893: Φωτιά στο νότιο Σικάγο αφήνει άστεγα 5.000 άτομα.

1921: Στη Μικρά Ασία, αρχίζει η μάχη του Σαγγάριου ποταμού ανάμεσα στον ελληνικό στρατό και τον τουρκικό. Μετά από τρεις βδομάδες, οι Έλληνες είχαν ηττηθεί.

1936: Στη Μόσχα κι έπειτα από παρωδία δίκης, εκτελούνται ως τροτσκιστές τα μέλη της ιστορικής ηγεσίας του κομμουνιστικού κόμματος Γκριγκόρι Ζινόβιεφ, Λεβ Καμένεφ και άλλοι τέσσερις. Ο Στάλιν έχει πια απαλλαγεί από την «παλιά φρουρά».

1965: Η Σαουδική Αραβία και η Αίγυπτος υπογράφουν συμφωνία για κατάπαυση του πυρός

στην Υεμένη. Καθεμιά είχε υποστηρίξει διαφορετικό αντίπαλο κατά τον εμφύλιο της χώρας.

1989: Η Πολωνία γίνεται η πρώτη μετά το 1940 χώρα του σοβιετικού μπλοκ όπου διορίζεται μη κομμουνιστής πρωθυπουργός, ο Θαδαίος Μαζοβιέσκι.

1991: Η Βουλή της Ουκρανίας κηρύσσει την ανεξαρτησία της χώρας από τη Σοβιετική Ένωση.

1994: Το Ισραήλ και η PLO μονογράφουν συμφωνία που δίνει αυτονομία στους Παλαιστίνιους στην κατεχόμενη από τους Ισραηλινούς Δυτική Όχθη. Η αυτονομία αφορά πέντε σημαντικούς τομείς της ζωής: την μόρφωση, την υγεία, την φορολογία, την κοινωνική πρόνοια και τον τουρισμό.

2001: Στα πλαίσια της συμφωνίας που υπογράφηκε στις 13 του μήνα, φθάνει στα Σκόπια το πρώτο κλιμάκιο της ελληνικής δύναμης που μετέχει στη νατοϊκή ειρηνευτική δύναμη με κύρια αποστολή τον αφοπλισμό των Αλβανών ανταρτών.

2007: Στην κορύφωση των πυρκαγιών που καταστρέφουν την χώρα από τις 29 Ιουνίου, όταν η κρατική ανικανότητα άφησε να καούν 25.000 στρέμματα εθνικού ρυθμού της Πάρνηθας, στις φλόγες βρίσκονται οι νομοί Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας και Αρκαδίας: 52 νεκροί, καμένα χωριά και απέραντες εκτάσεις δάσους, τεράστια υλική καταστροφή και ένας κρατικός μηχανισμός ανήμπορος και πανικόβλητος, συνθέτουν την εθνική καταστροφή που ζει η χώρα.

2011: Μετά από εμφύλιο πόλεμο έξι μηνών, οι αντικαθεστωτικοί καταλαμβάνουν το αρχηγείο του συνταγματάρχη Μουαμάρ Καντάφι στην Τρίπολη της Λιβύης. Ο ανατραπείς, μετά από 42 χρόνια στην εξουσία, ηγέτης επικηρύσσεται με 1,3 εκατομμύρια δολάρια.

2011: Για πρώτη φορά, μετά τη μεταπολίτευση του 1974, νομοσχέδιο για την ανώτατη παιδεία υπερψηφίζεται από το ΠΑΣΟΚ που το εισηγήθηκε και τη Νέα Δημοκρατία (κι ακόμα, από τον ΛΑΟΣ και την Δημοκρατική Συμμαχία), συνολικά από πάνω από τα πέντε έκτα της Βουλής. Είχε προηγηθεί τηλεφωνική επικοινωνία του πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Αντώνη Σαμαρά.

2016: Σεισμός με ένταση 6 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ χτυπά την κεντρική Ιταλία και προκαλεί τον θάνατο πάνω από 280 ανθρώπων, ισοπεδώνοντας δυο χωριά στην περιοχή της Περούτζια.

Η 24^η Αυγούστου στον πολιτισμό

24 Αυγούστου 79

Πομπηία και Ηράκλεια

Ήταν 24 Αυγούστου του 79, όταν η Νότια Ιταλία συγκλονίστηκε από την έκρηξη του ηφαιστείου του Βεζούβιου. Η λάβα ξεχύθηκε φονική και με τόσο μεγάλη ταχύτητα, ώστε οι κάτοικοι των πόλεων της πλούσιας Πομπηίας και της Ηράκλειας δεν πρόλαβαν να αντιδράσουν. Η λάβα τους βρήκε στους δρόμους, στα σπίτια, στα εργαστήρια. Χιλιάδες πέθαναν, οι δυο πόλεις θάφτηκαν. Μετά, ήρθε η ηφαιστειακή στάχτη και κάλυψε τα πάντα. Η Πομπηία και η Ηράκλεια ξεχάστηκαν. Πάνω από 1500 χρόνια αργότερα, στα τέλη του ΙΣΤ' αιώνα, ο αρχιτέκτονας Ντομένικο Φοντάνα ανακάλυψε ίχνη της καταστροφής στην Πομπηία. Η Ηράκλεια ανακαλύφθηκε στα 1709. Ανασκαφές ξεκίνησαν το 1738 στην Ηράκλεια και μετά από δέκα χρόνια (1748) στην Πομπηία. Οι δυο πόλεις έγιναν τα πειραματόζωα πάνω στα οποία ανδρώθηκε η επιστήμη της αρχαιολογίας και των ανασκαφών. Ο βασιλιάς της Νάπολη, Ντον Κάρλος, ήταν που έδωσε ώθηση στην αρχαιολογική έρευνα, αναθέτοντας το έργο της αποκάλυψης στον μηχανικό στρατού Καρλ Βέμπερ που από το 1750 ως το 1764 πραγματοποίησε συστηματικές μελέτες στην περιοχή. Η πραγματικά επιστημονική έρευνα όμως, ξεκίνησε έναν αιώνα αργότερα, στα 1860, από τον αρχαιολόγο Γκιουζέπε Φιορέλι. Η αποκάλυψη της Πομπηίας ολοκληρώθηκε μετά το 1951. Ως τότε όμως, η θαμμένη πόλη είχε γίνει θρύλος. Και μόδα. Αρχιτέκτονες, αγγειοπλάστες, ζωγράφοι και σχεδιαστές επίπλων εμπνεύστηκαν από το στιλ των σπιτιών και τη διακόσμηση των εσωτερικών τους. Οι βίλες και, κυρίως, οι τοιχογραφίες της Πομπηίας έγιναν πρότυπά τους. Το βασιλικό διαμέρισμα στο παλάτι του Φοντενεμπλό, στη Γαλλία, διακοσμήθηκε κατά μίμηση της Πομπηίας. Στις ζωγραφιές και στα αγάλματα,

Ξεπήδησε το νεοκλασικό στιλ που έθαψε για πάντα τον ρυθμό ροκοκό. Η περίοδος της γαλλικής επανάστασης και του Ναπολέοντα επηρέαστηκαν πιο πολύ.

1896: Ο Ρίχαρντ Στράους ολοκληρώνει τη σύνθεση του συμφωνικού ποιήματος «Τάδε έφη Ζαρατούστρα».

1967: Με τον Αναγκαστικό Νόμο 127/67 «περί αναδιοργάνωσης του εξωσχολικού αθλητισμού», η χούντα των συνταγματαρχών αναγνωρίζει ότι το σκάκι είναι πνευματικό άθλημα.

2008: Λήγουν με εντυπωσιακή τελετή οι 29^α Ολυμπιακοί αγώνες (του Πεκίνου). Συνολικά, η Ελλάδα κατέκτησε τέσσερα μετάλλια (δύο ασημένια, δύο χάλκινα, αρνητικό ρεκόρ 20ετίας), ενώ 15 αθλητές της βρέθηκαν ντοπαρισμένοι και αποκλείστηκαν από τους αγώνες.